

LBRIS

We know
books

© 2020 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: ilustrații de Rada Niță
Foto autoare: © Tudor Jebeleanu

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1,
et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

SORA, SIMONA

Complezență. Înălțarea la Ortopedie. Musafir pe viață: roman / Simona Sora. – Iași: Polirom, 2020

ISBN 978-973-46-8209-6

821.135.1

Contravaloarea timbrului literar se depune în contul Uniunii Scriitorilor din România Nr. RO44RNCB5101000001710001 BCR UNIREA

Printed in ROMANIA

Simona SORA

Fiction-Ltd

Complezență Înălțarea la Ortopedie

roman

POLIROM
2020

„În lipsa unei povești personale, ești nevoit să te umpli cu poveștile altora. Romane de amor, schimbări de titluri de proprietate.“

Mircea Nedelciu,
Amendament la instinctul proprietății

A făcut-o, în cele din urmă a făcut-o, doar asta îi trecea prin cap, ca o bandă rulantă orizontală, ca un scroll anacronic și impersonal ce începuse abia în acel moment – când s-a trezit în patul mirosind a iod și medicamente al bărbatului cu o viață mai bătrîn – să se deruleze automat. A făcut-o, în cele din urmă a făcut-o, își zicea, privindu-i spatele neted, fesele prea rotunde – remarcase asta mai demult, când îl privea îndepărtându-se pe holurile spitalului sau în sala de operații, când se întorcea brusc, cu o piruetă neașteptată, și înfigea seringă în capacul de cauciuc al perfuziei. A făcut-o, în cele din urmă a făcut-o, și apoi ar fi vrut să dispară ca prin farmec din camera de gardă și din patul acelui tip căruia nu-i zicea încă pe nume și care, cu o seară înainte, o chemase cu o voce plictisită în camera de gardă să-i dicteze protocolul operator.

Erau obligați – asta o știa chiar și Maia, care lucra la sala de operații doar de câteva luni – să detalieze toate operațiile într-un protocol operator, să scrie negru pe alb cum tăiaseră cu lama de oțel a bisturiului, cum intraseră printre crenelurile galbene de grăsime compactă, printre capilare, vene și arteriole, vinișoare ascunse sub mușchi, cum opriseră sângele din jur cu pense hemostatice, cum ajunseseră – tot degajînd piele și mușchi, grăsime și vase – la locul cu pricina; erau obligați să povestească pe larg ce făcuseră atunci. Ce faci când te trezești față în față cu boala? Ce faci cu carnea, cum ascunzi boala, ce scrii în protocol? Maia nu-și pusese niciodată, pînă

atunci, aceste întrebări, însă remarcase deja diferența de stil între doctorul Negru și restul chirurgilor din spital. Cei mai mulți dintre ei dictau mecanic, monocord, cu cuvinte luate din manualele tocite la facultățile lor de medicină din Cluj, Timișoara sau, mai rar, București. Doctorul Negru se gîndea însă, povestea, ezita, revenea, refăcea fraza, o ruga să-i recitească anamneza. Stătea aplecat, cu privirea adunată în spațiul tot mai îngust dintre scaunele lor, spre cimentul mozaicat, căutîndu-și cuvintele ca și cum le-ar fi mîngîiat contururile.

Cînd i-a atins piciorul gol, ca din întîmplare, ea a vrut să se scuze: tot scriind frazele pe care i le dicta, atentă la întorsăturile lor – o ruga întotdeauna să fie atentă la acordul subiectului cu predicatul, la punctuație, la timpurile trecutului, la logica propozițiilor –, se apropiase prea tare. A rămas cu palma lui imensă (era singurul dintre chirurghi care cerea mînuși mărimea 8 și jumătate) pe genunchiul ei sîng, i l-a prins apoi în pumn, zîmbind și mirîndu-se că o rotulă de om în toată firea poate fi atît de mică și de bombată (ca o minge de ping-pong, zisese), pe urmă i-a prins amîndoi genunchii în aceeași palmă, din ce în ce mai amuzat, după care și-a lăsat mîna să alunece pe sub ei, iar cu cealaltă a tras-o spre el, în fotoliul verde adus din spitalul vechi, locul în care erau secțiile nechirurgicale, i-a desfăcut halatul și a așezat-o, ca în joacă, peste el, peste organul lui pregătit cine știe de cînd.

Nu au vorbit deloc după asta, el i-a dictat următorul protocol operator, alegîndu-și cuvintele cu grijă; doar după ce a verificat fiecare frază, mormăind de cîteva ori *perfect* și privind-o șovăitor cu ochii lui albaștri, a întrebat-o dacă nu are nevoie de apă oxigenată, iar ea a făcut ochii mari și a izbucnit în rîs. Merge și cu săpun, a zis, oricum asta a gîndit atunci, nu poți avea apă oxigenată la îndemînă de cîte ori ești dezvirginată, și

apoi, spuma aia care s-ar fi format, ca într-o operație obișnuită, nu e cel mai erotic lucru din lume. Sarcasmul i s-a topit însă vîzînd că doctorul Negru se fisticea cît era de mare: o matahală fisticită care-și alegea cu greu cuvintele și avea oroare de anacoluturi.

*

Nu-și mai amintea cum de a rămas peste noapte în camera de gardă. Știa, din poveștile fetelor de la ATI, că în noaptea-de-după nu se rămîne niciodată. Te duceai în camera asistentelor dintr-o mie de motive: oricînd putea veni o urgență, oricînd medicul de gardă putea fi chemat în altă secție sau sunat de nevastă, oricînd – pe ușa neîncuiată – putea intra cineva. Cum să rămîi pe canapeaua extensibilă, în zumzetul spitalului care nu dormea niciodată, în brațele doctorului care te-a chemat plictisit să-ți dicteze protocoalele operațiilor de seară? Habar n-avea de ce a rămas, chiar a ațipit la un moment dat, iar cînd s-a trezit, cu ușurarea că a făcut-o, în cele din urmă a făcut-o, s-a îmbrăcat rapid, ce noroc că în seara aia purta un halat scurt, nu costumul de sală cu pantaloni și tunică, și-a căutat saboții, și-a găsit chiar și boneta frigiană – parcă avea numele cusut în interiorul ei, cu ață roșie – și a tulit-o pe culoar. A fost cît pe-aci să-și sucească o gleznă pe cimentul proaspăt spălat. S-a redresat în ultima clipă, a luat încă o curbă – blocul operator era un spațiu rectangular într-unul mai larg, pătrat, cu ușile sălilor de operații pe fiecare latură – și a intrat la duș. A auzit, cînd deja era sub jetul fierbinte, bătăi în ușă, o voce bărbătească, tăcere și apa mîngîind-o elementar pe creștet.

Avea încă părul ud la ceafă, nu și-l uscaseră lângă etuva fierbinte, cum ar fi făcut dacă lucrurile ar fi stat altfel. În mod normal, sterilizarea instrumentelor trebuia supra-vegheată. Dacă se oprea curentul? Dacă se strica pupinelul? De obicei așeza un scaun dinaintea etuvei, își lua o carte și citea. Din timp în timp ridica ochii din carte și fixa minusculul bec roșu care o asigura că sterilizarea continuă. Îl privea pînă nu mai vedea nimic, pînă simțea cum corpul i se împrăștie lent în zeci de luminițe de veghe, înglobează etuva duduind și instrumentele de oțel pe care le spălase îndelung și le așezase pe un pat de tifon – iată, trusa de pense, cu raci de prins cîmpurile operatorii pe margini, 11 pense Péan înșirate pe vârful unei mari pense de servit, 11 pense hemostatice Kocher, foarfecă Metzenbaum și depărtătoarele Farabeuf, portacele de palmă Mathieu și pensele de os Liston, bisturiile bine ascuțite; truse de genunchi, truse de proteză și șold, burghie de toate mărimile, ciocane și dălți și dalta aia ciobită, cum naiba de rămăsese în trusă? Temperatura îi creștea brusc cu cîteva grade, nici nu avea nevoie de foen ca să-și usuce părul, i se usca oricum prea repede și trebuia să-l ascundă rapid sub cascheta dublă de tifon, îngălbenită de la atîtea sterilizări și care se lega de două ori în jurul gîtului. Apoi vîna cu lupa și lampa de ultraviolete orice fir de păr aterizat pe gresia albastră a sălii *ei* de operație. Totul devenise albastru în cele cîteva luni de cînd lucra acolo – pereții, blaturile meselor, chiar și

geamurile fuseseră vopsite așa încît lumina soarelui să nu modifice niciodată traiectoriile precise ale lămpii scialitice. Un albastru vălurit, însă uniform. În spațiul dintre spălător și sală – unde două mari rezervoare de apă fierbeau zi și noapte – instalase o ușă culisantă cu vizetă dincolo de care totul trebuia să fie steril, aseptice, bec, cum zicea Pasquale, șeful acelei săli albastre și al Maiei, care nu înțelegea încă prea bine ce i se întîmpla și cum de, în loc să fie studentă la Medicină, ajunsese soră medicală într-un mic oraș de provincie.

Abia aici, închisă în spațiul steril, orașul în care se născuse, crescuse și în care rămăsese din greșeală devenise sufocant. Orașul, adică tot ce, în cei patru ani din urmă, se așezase, se coagulase în jurul acei viitoare plecări iminente la Cluj, la București, poate la München, căci, dacă ar fi reușit să iasă o dată din țară, cu siguranță ar fi putut rămîne acolo, lucrurile se puteau schimba, doar că plecarea aia, prima, a cărei numărătoare inversă deja începuse, era decisivă. Obligatorie. Indiscutabilă. Irefutabilă, își va zice mai tîrziu, cînd va învăța cuvîntul. Nu plecase însă, iar pentru viața care începuse – sau continuase, dar ea nu putea accepta asta – nu avea nici un plan, nici o așteptare, nici o înțelegere. Ca și cum ar fi zburat cu avionul, comod instalată într-un fotoliu ce urma s-o ducă într-un anumit loc, iar într-o clipă s-ar fi trezit în afara fuzelajului argintiu și subțire care separa spațiul securizat de hău.

Zburase în copilărie cu avionul, pe vremea cînd Deva mai avea aeroport și centrul orașului, mirobolantul centru cu librării-papetării-cofetării, două cinematografe (Patria și Arta) și mai ales restaurantul Transilvania (Transi), unde odată își epuizase întreg repertoriul de concert și fusese răsplătită cu ovații la scenă deschisă și cu multă ciocolată, acel centru al lumii prin care în urmă cu un secol se mai

plimbau vaci chirole, era încă în picioare. Nu-și amintea decolarea, doar turla bisericii din Sîntandreiul unde trăiau încă amîndoi bunicii, apoi formele geometrice ale Cetății regale sau Cîmpul Pîinii, cum i se mai spunea, un alt Bethlehem prin care șerpuia Mureșul, înconjurînd din toate părțile orașul, orașul fetei. Al cărei fete, se întrebuse Maia ani în șir, ce fată o fi dat numele orașului unde, cînd plouă, chiar miroase a pîne și a alge? Nu se mirase deloc cînd pe Dealul Cetății se descoperiseră alge marine de origine mediteraneeană; de cîte ori – în banda ei formată numai din fete – făceau cîte un pariu, iar ea tăia pariul, zicînd cu vocea ei nazală Apă-Foc-Noroc, le spunea și celorlalte povestea: pe vremea cînd apa acoperea aproape tot pămîntul, Deva, Cetatea Fetei, fusese un vulcan subacvatic care erupea o dată la doi ani, încălzind marea ca o supă și construind pe sub apă figurine neobișnuite care se pot vedea și azi pe stîncile din mijlocul Cetății, dar mai bine se văd de jos, de sub vulcan, dacă te înalți pe vîrfuri pe marginea Fîntîinii cu Broaște și mijești ochii. Uite, de-aici, le zicea celor trei grațioase – Daniela, Crinela și Mirela – care-o ascultau orbește, pentru că le legase printr-un jurămînt pe viața și pe moartea mamelor lor, și uite, pe-aici, prin mijlocul Fîntîinii cu Broaște, curgea lava, poate de-aia au și zidit mai tîrziu o fată la poalele Cetății. Floarea din mijlocul fîntîinii era un lotus, dar nici Maia, nici cele trei grațioase n-aveau încă de unde ști cum arată un lotus și la ce folosesc cele o mie de petale ale sale.

*

La școală însă, prima ei învățătoare, tovarășa Motîntău, le povestea despre altă fată: nevasta unui meșter tocmît

de rege să construiască cetatea Devei. Meșterul se legase, împreună cu cei unsprezece ortaci ai lui, să ridice cetatea de apărare pentru jumătate de miertă de argint și alta de aur. Dar, ca-n legendă, ce ridica ziua se surpa noaptea. Pînă cînd meșterul Crudu, crud și el, ca toți bărbații, fu de acord să-și ardă nevasta și să-i amestece cenușa în tencuială. În seara în care pregăti vîlvătaia, își luă copilul cu el în cetate. În miez de noapte se strecură în afara zidurilor și puse foc casei pe care-o împărțea cu nevasta, pe locul unde mai tîrziu avea să fie Piața Mare a tîrgului. Stătu lîngă poarta ferecată pînă își auzi nevasta, pe care-o iubea ca pe ochii din cap, urlînd de groază și apoi o luă la goană, cu țipetele femeii în urechi. A doua zi intră primul în casa care încă mai fumega și adună cu o măturică din păr de mistreț toată cenușa din patul în care se iubiseră și în care fusese adus pe lume fiul lor și alergă cu ea la zid. Și-o zidi. De-aia, cînd bate vîntul dinspre Orăștie și crește Mureșul pînă iese din maluri, înecînd Viile Noi, se aud încă urletele femeii arse de vie. Și iarna, dinspre Dealul Paiului, se aude geamătul înăbușit al meșterului al cărui nume de botez s-a pierdut, cu toate că șiruri întregi de fete l-au blestemat pe numele lui, în amintirea femeii arse. Îl doare că și-a zidit nevasta în cetate, dar și mai tare îl doare că, la puțină vreme după ridicarea cetății, fiul lui cel frumos și vesel, pe care din pricina vocii îl strigau cu toții Rățoi, a murit mușcat de o viperă cu corn. Un ortac din cei unsprezece i-ar fi zis neveste-sii că băiatul s-a stins de durere după mă-sa, da', ca să-l mai aline pe meșter, i-au zis că l-au mușcat vipe-rele care umpluseră atunci cetatea, ieșind ca din piatră seacă, după zidirea cenușii, poate pentru că pămîntul ceruse o fecioară, iar meșterul îi dăduse o nevastă.

Oricum ar fi, zicea tovarășa Motîntău, e sigur că cetatea n-a fost ridicată nici de fetele celor doi uriași –

Simona SORA

*Fiction-Ltd***Complezență
Musafir pe viață**

roman

© 2020 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: ilustrații de Rada Niță
Foto autoare: © Tudor Jebeleanu

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1,
et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

SORA, SIMONA

Complezență: Înălțarea la Ortopedie: Musafir pe viață: roman / Simona Sora. – Iași: Polirom, 2020

ISBN 978-973-46-8209-6

821.135.1

Contravaloarea timbrului literar se depune în contul Uniunii Scriitorilor din România Nr. RO44RNCB5101000001710001 BCR UNIREA

Printed in ROMANIA

POLIROM
2020

„Și atât cât n-ai ăst dor:
Pieri și iarăși fiil!
Ești un jalnic călător
Peste triste glii.“

Goethe, *Dor fericit*

Imaginea care-i trece prin fața ochilor – în timp ce e judecată minuțios, limpede, cu o evidență cu care n-are cum să nu fie de acord – e cea a domnului Stoltz dormind în patul din mijlocul salonului 5. Acoperit de la brâu în jos cu pledul alb pe care e brodată monograma azilului Chance, cu brațele îndoite, așezate de-o parte și de cealaltă a pieptului, și cu o carte deschisă pe stern, domnul Stoltz doarme într-o poziție care, la prima vedere, Maiei i se pare nefirească. Doarme profund, iar lumina unui felinar din stradă îi decupează în salonul întunecat o siluetă spectrală.

Îl văzuse din prag pe domnul Stoltz, cea mai discretă ființă din orizontul ultimei șanse. Era într-o luni, lucra atunci pentru prima dată în tura de noapte, deși ajunsese la Chance în urmă cu trei luni – printr-o șansă cu adevărat providențială –, când nu mai aștepta nici echivalarea diplomei românești de soră medicală la Crucea Roșie din Berna și nici angajarea provizorie în așteptarea echivalării. Trecuse printr-un lung interogatoriu – de unde vine, unde a lucrat, unde se vede peste zece ani –, aproape la fel de nesfârșit ca judecata de acum, și fusese angajată. La finalul interogatoriului, Monsieur Legrand, directorul stabilimentului, îi întinsese mâna peste biroul de mahon și îi urase bun venit la Chance. Dernière Chance, a zis, cu un surâs care ei i s-a părut atunci crud.

S-ar fi zis că perioada de probă la Dernière Chance se încheiase abrupt cu acea neașteptată tură de noapte în care îl cunoscuse mai bine pe domnul Stoltz. Poate că lipsea cineva dintre îngrijitorii Croix Rouge sau poate celelalte două postulante pentru postul pe care, iată, îl ocupa Maia fuseseră respinse. Asistenta-șefă o anunțase despre schimbarea programului cu doar câteva minute înainte de încheierea zilei precedente, iar ea răspunsese, fără să se gîndească: *D'accord, bien sûr*. Apoi și-a amintit că fuseseră invitați – ea și prietenul ei Grégoire – la o petrecere de români și că ziseseră, cam gospodărește: să mergem, n-are ce strica, deși, era clar, în ultima vreme nu prea avea chef să vadă nici un fel de români – nici buni, nici răi, nici de-ai lor, nici de-ai noștri –, mai mult ca o pedeapsă pentru că o bufnise plînsul cînd auzise vorbindu-se românește într-unul dintre acele supermarketuri strălucitoare. Ce abis și ce oboseală! Apoi uitase și de asta, se grăbise să răspundă complezent, cu grețoasa complezență care își făcea loc și în visele ei: *D'accord, bien sûr*. Măcar de-ar fi zis doar *d'accord*, nu prea aveai încotro în Svițera, trebuia să fii de acord sau măcar să te convingi că ești. Iar domnul Stoltz devenise astfel primul ei pacient adevărat, *hôte*, cum le zicea asistenta-șefă, *musafir* definitiv și plătitor al stabilimentului centenar de pe malul Sarinei. Deși, într-un fel, inclusiv semantic, și gazdă.

În tura de noapte avea pe mîină întregul etaj, urma să facă rondul, însă domnul Stoltz era singurul care avea tratament injectabil și medicație de noapte. În plus, domnul Stoltz era singurul musafir al azilului de lux medicalizat căruia i se permisesese să-și aducă cu el o mică bibliotecă, pitită într-o nișă de lîngă fereastră în care altfel ar fi fost un dulap de instrumente medicale. Doar pentru el, acel dulap încastrat fusese scos, iar

rafturile rămase fuseseră încet umplute cu cărți în germană pe care domnul Stoltz le citea zi și noapte. Cînd intra cineva în salon, domnul Stoltz se oprea din citit, își lăsa cartea deschisă pe piept, ca și cum ceva din el ar fi citit în continuare, și privea zîmbind peste ochelari. Nu se putea ridica din pat, suferise cu ceva timp în urmă un accident vascular care nu-i afectase însă nici vorbirea, nici memoria, doar picioarele și zona pelviană. Părea împăcat, însă nu vorbea mai deloc despre asta și suporta cu greu vizitele, chiar și pe cele săptămînale ale nepoților de la Basel. Maia începuse să-l asculte cu atenție, era un povestitor – povestea și el, povesteau și alții poveștile lui –, însă în acea noapte n-avea de gînd să-i zică decît: *was ist los, Herr Stoltz?* – singurele cuvinte pe care le știa în germană – și să-și vadă de rond. Dar Herr Stoltz dormea profund, iar lumina de afară, o lumină portocalie, ca un soare helvet ce strălucea eficient și la miezul nopții, îi decupa în fundal o efigie de rege fără tron, care și-a pierdut, în ultima sa luptă, și picioarele, și bărbăția. Și mai decupa, într-un fel neașteptat, minuscula bibliotecă de care Maia s-a apropiat reflex, pășind încet, fără să facă vreun zgomot și fără să aprindă lumina; a încercat să descifreze titlurile de pe cotor în lumina irizată a felinarului de pe Rue de la Neuveville. A silabisit chiar titlul lung sau numele unui autor, dar nu se distingeau prea bine, iar cînd s-a apropiat și a întins mîna, cu gestul acela de cititor versat (palma dreaptă intră prin spatele raftului și coboară cărțile bifate în timp ce ochiul le exclude în căutarea *cărții*), domnul Stoltz a început să tușească fără vreun avertisment, iar ea s-a redresat, s-a întors spre patul ridicat ușor la căpătîi și a zis, cu o voce profesionistă: *was ist los, Herr Stoltz?* Domnul Stoltz a rîs și i-a întors întrebarea, însă în franceză, pronunțîndu-i numele de familie atît de

corect, încît Maia s-a emoționat. Și-a amintit că fusese întrebată odată, de față cu Herr Stoltz, dacă știe germană și răspunsese: nu, nu e o limbă care se poate învăța.

— Am venit să vă fac antibioticul, a zis atunci, ieșind cu spatele din salon, călcîndu-se ca de obicei pe picioare, fără să aprindă lumina și fără să explice în vreun fel curiozitatea față de mica bibliotecă din firidă.

S-a întors apoi cu seringă pregătită, a aprins lumina de veghe, i-a făcut domnului Stoltz injecția, au schimbat cîteva vorbe de conveniență și abia după ce a terminat întreg rondul, abia după cîteva ore, cînd în secția de Soins palliatifs se făcuse liniște, iar ea sorbea dintr-o cafea cu lapte, și-a dat seama că toate cărțile domnului Stoltz de pe cele trei rafuri de lemn lăcuit care înlocuiseră dulapul de instrumente erau semnate de același autor. N-auzise niciodată de acel scriitor, probabil vreun elvețian netradus în alte limbi, așa că a uitat pe loc și numele, și ciudățenia situației și și-a văzut de așteptarea ei activă și bine plătită, care urma să-i asigure noua viață.

De cînd ajunsese în Elveția – chiar și după ce a început să lucreze la Chance –, Maia trăia în pură euforie. Euforia aceea pe care o cunoscuse pînă atunci disconținuu și întîmplător și pe care o lega mai ales de absența oamenilor. O euforie pe care n-o numise așa decît după ce o găsisse descrisă într-o carte și care închidea în ea una dintre cele mai vechi amintiri ale ei: era de cîteva zile la bunici, într-un sat aflat la cîțiva kilometri de Deva, și se plictisea îngrozitor. Nu o interesa nimic, nu o amuza nimic, n-avea nici o carte și nu putea fugi niciunde, pentru că abia fugise de acasă și fusese prinsă. Avea în ea o furie mocnită care o epuiza și care ștergea toate contururile din jur. Era singură într-o curte imensă cu două case – casa mare și căsuța din grădina de flori –, șpais, șură, animale, plus Capi, cățelul cel roșu, la fel de furios ca ea, dar nu vedea nimic din toate astea. Doar forme gri, obligatorii, mirosuri tari și larmă amestecată. Cînd nu mai rezista, scotea din buzunar un șervetel parfumat cu miros floral nedefinit și și-l punea pe față. Cîteva minute, mirosul o transporta unde voia. Apoi reîncepea coșmarul. Care totuși nu era atît de rău ca furia.

Era o furie fără debușeu și fără scop. Nu știa sau nu-și mai amintea ce o înfuria, nu știa cum să scape de gîtuire. Avea opt ani de furie întreruptă doar de rarele momente cînd se putea izola de oameni, practic aproape niciodată, căci oamenii stau tot timpul pe capul